

Пише: Александар Дикић
субота, 11 септембар 2021 16:18

Римско друштво је својим очима гледало своју пропаст, али ово поколење је било исувише покварено, болесно и телесно и духовно, исувише кукавичко и безвољно, исувише у сукобу са самим собом и са својом околином, да би могло енергично покушати да се спасе из неподношљивих прилика. Овако Карл Кауцки описује генерацију икс највећег царства које свет упамтио. Оно није било највеће по територији коју је обухватало, није било ни најдуготрајније, али је највеће по непревазиђеном утицају које је имало на будућност целог света.

Римско право је важан део правне науке, римске утврде и градови одушевљавају модерне архитекте, а расправе у сенату и ораторске бравуре и данас служе као приручници и водичи добре праксе.

Рим је пролазио кроз разне фазе, република, тријумвират, цезаризам,

Пише: Александар Дикић
субота, 11 септембар 2021 16:18

територијално-административне поделе царства... Судбина ове велике и комплексне државе често је зависила од квалитета личности која је седела на престолу. Културни процват, толеранцију и научни полет који су доносили Август, Антоније и Трајан поништавали су Нерон, Каракала и Калигула.

Историјска једначина која директно повезује деградацију политичког система и урушавање империје добила је своју потврду и на овом примеру. Ипак, стара вучица знала је да се суочи са својим супротностима, декаденцијом и недостацима.

Развој демократије у Риму било је погонско гориво његовог успона и снаге. Још 367. године пре нове ере на снази је био *Leges Licinia Sextae* који је нижем сталежу омогућавао приступ конзулској магистратури. Мудри Римљани увидели су све мане елитизма — класне зачаурености која је гушила државну управу, па су одлучили да повећају социјалну проходност за неповлашћене слојеве друштва. Тиме је значајно повећан степен легитимности представничких институција. Десетак година касније усвојен је *Lex Paetelia* који је регулисао правила предизборне кампање и забрањивао потенцијалним кандидатима обилазак тржница и тргова.

Након Другог пунског рата уочени су први случајеви изборног подмићивања. Ове девијације које су детектоване и у ранијим изборним циклусима подстакле су мудре Римљане на стално усавршавање изборног законодавства. Циљ овог процеса био је да се осигура слобода савести и одлучивања која је темељ демократије. И не само то, ово је био један од првих антикоруптивних закона који је покушао да спречи куповину гласова.

Што више закона, то више безакоња у држави

Ствари се нису одвијале како су законодавци желели јер су даривање вина, уља, па чак и новца уз традиционално приређивање богатих јавних гозби били саставни део политичке кампање која је давала огромну предност богатима. Да би се то спречило донет је *Lex Cornelia Vaebia* - закон против поткупљивања бирача, који је због неучинковитости замењен *Lex Cornelia*.

Правосуђе је било важна грана власти у римској републици. Да је судство било

Пише: Александар Дикић
субота, 11 септембар 2021 16:18

слободно и ван контроле извршне власти показује судски поступак који је вођен против Гаја Марија због куповине гласова током кандидације за претора. Уведен је и стални поротни суд за кажњавање недопуштених предизборних радњи. Казне су биле строге, од новчаних које су биле најблаже, преко трајне забране кандидовања, искључење из Сената и губитка свих инсигнија, па све до егзила на периферију царства.

Оно што се у античко време сматрало неопходним, у Србији је вишак. Оно што је пре две хиљаде година био стандард, за нас је изазов

Историчари су приметили парадокс - дубину политичке кризе Рима пратила је хиперпродукција легислативе против изборних малверзација. Што више закона, то више безакоња у држави.

Свака сличност са Србијом је наравно злонамерна. Оно што се у античко време сматрало неопходним, у Србији је вишак. Оно што је пре две хиљаде година био стандард, за нас је изазов. Злонамерност је још очигледнија јер ову паралелу повлачим у данима када опозиција свих конфесија насрће на огољену коску коју су бацили европарламентарци.

Држим да је још пре прве сесије тројних преговора требало расправити где су ова господа дошла. Србија је само географски у Европи. Подвлачим САМО! Била је и Енвер Хоџина Албанија па никоме из КЕБС-а није падало на памет да пружа услуге званичној Тирани. Европа се помирила да на тлу Европе једна држава-парија жели да постане кинеска провинција у којој царује бели маоизам.

Србија по степену корупције и криминала личи на Латинску Америку, на Колумбију по утицају кокаина на БДП, на Мексико по суровости нарко-кланова, на Чиле по гротескним политичарима. Србију можете препознати и у далекој Азији. Овде се кличе Комунистичкој партији Кине, љубоморно гледа на каријеру Нур Султана, а Северна Кореја у Србији није држава, већ придев.

Стари Рим и савремена Србија — Изборни услови или „танго смрти“

Пише: Александар Дикић
субота, 11 септембар 2021 16:18

